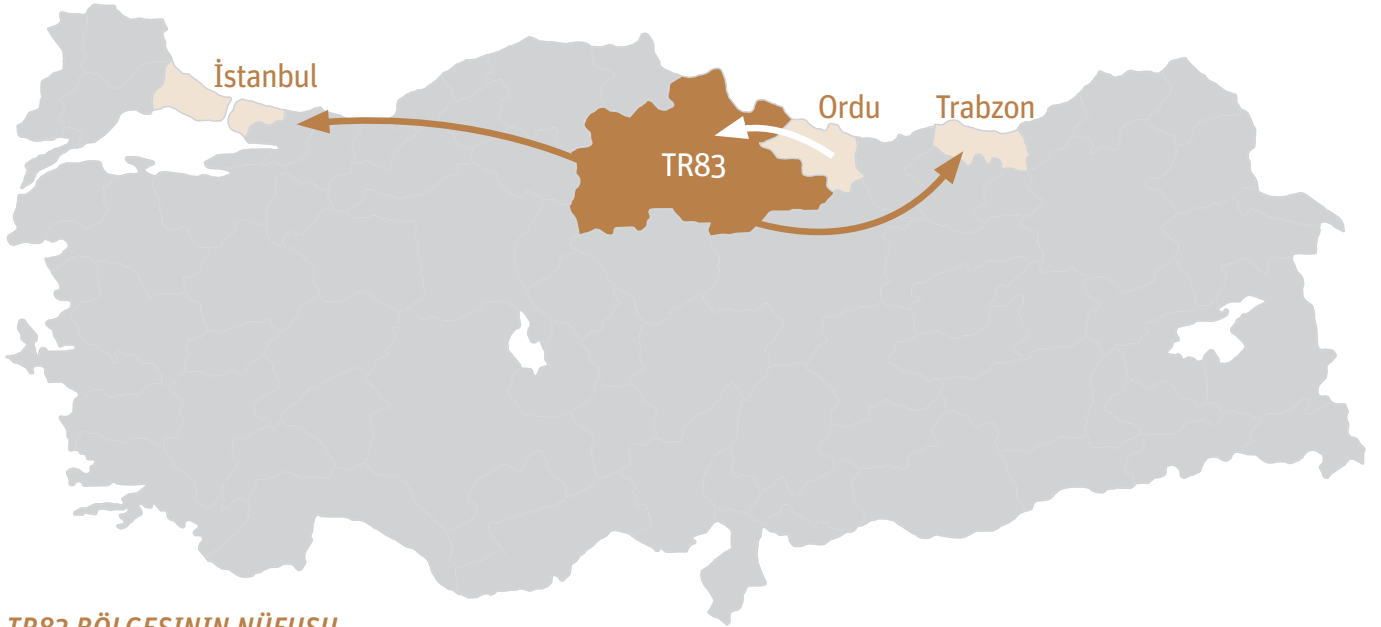

ORTA KARADENİZ'DE KIRSAL KALKINMANIN ROLÜ VE TARIM TOPRAKLARININ KORUNMASI

TR83 BÖLGESİ

Samsun'un da içinde yer aldığı TR83 bölgesi, toplam yüzölçümü 37.523 kilometrekare ile Türkiye'nin yaklaşık yüzde 4,9'unu oluşturmaktadır. Bölgede 50 tane ilçe bulunmaktadır. Merkez ilçeler dahil 17 ilçe, 40 belediye ve 946 köye sahip olan Samsun, bölgenin en büyük ilidir.

KENTLEŞME HIZLANIRKEN EĞİTİMLİ, GENÇ NÜFUS GÖÇ EDİYOR

TR83 BÖLGESİNİN NÜFUSU

2.717.685

26 Düzye2 bölgesi arasında 11. sırada

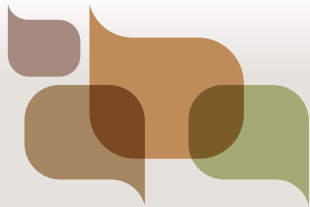
Bölge dışına yaşanan göçler ve azalan doğum oranları 2000 yılından beri bölge nüfusunun azalmasına neden olmaktadır.

KENTLEŞME ORANI (%)

TR83 64,7

TÜRKİYE GENELİ 77,3

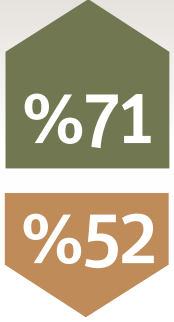
BİNDE -9,18 net göç oranı ile TR83 bölgesi verdiği göç aldığından fazla olan 6. bölge konumundadır.

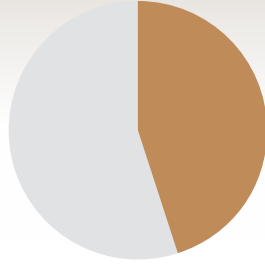
YEREL VE BÖLGESEL
DEMOKRATİK YÖNETİŞİM

www.hyd.org.tr

TARIM ÇÖZÜLÜRKEN KAYIT DIŐI İSTİHDAM VE GİZLİ İŐSİZLİK BÜYÜYOR

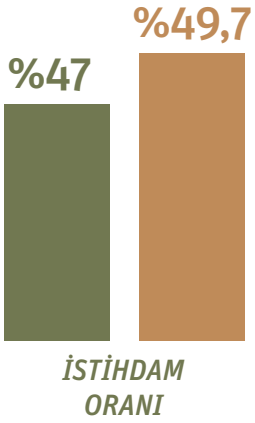

TR83 bölgesinde 1980 yılından itibaren 2011 yılına kadar işgücüne katılımın yüzde 71'den yüzde 52,5'e düőtüğü görülmektedir.

%45 Tarım İstihdamı

Bu dönem içinde tarımdan ticaret ve hizmet sektörüne bir kayma yaşanmışsa da tarım istihdam yaratmada düşüőe rağmen temel sektör olma özelliğini korumuőtur. Tarım sektörünün istihdamdaki payı, toplamda bölgede yüzde 45,5'tir.

Bölgenin istihdam yapısında göze çarpan diğer bir özellik nitelikli emek piyasasının darlığıdır. Türkiye genelinde yükseköğretim mezunlarının işgücü içerisindeki payı yüzde 15,3 iken TR83 bölgesinde bu oran yüzde 11'in altında seyretmektedir.

■ TÜRKİYE
■ TR83 BÖLGESİ

YAŐLANAN NÜFUS, SAĐLIK HİZMETLERİNİN GELİŐTİRİLMESİNİ GEREKTİRİYOR

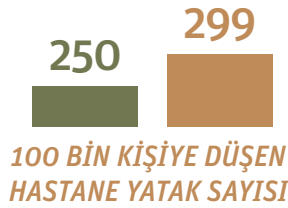

64 HASTANEDE

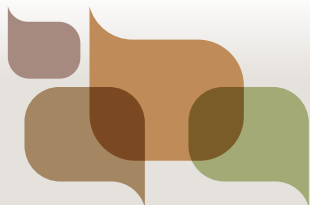
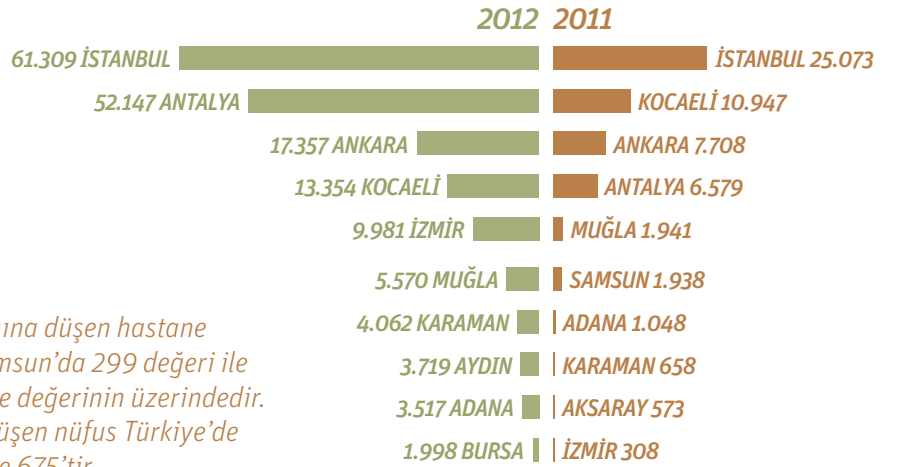
7.884 YATAK

TR83 bölgesinde 2010 yılı itibarıyla 10 tanesi özel hastane olmak üzere toplam 64 hastane vardır ve bu hastanelerdeki toplam yatak sayısı 7.884'tür.

100 bin kişi başına düşen hastane yatak sayısı Samsun'da 299 değeri ile 250 olan Türkiye değerinin üzerindedir. Hekim başına düşen nüfus Türkiye'de 605'ken bölgede 675'tir.

Samsun'un medikal turizm sektöründe gelişme potansiyeli bulunmaktadır:

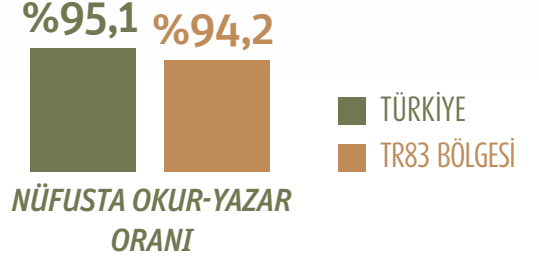
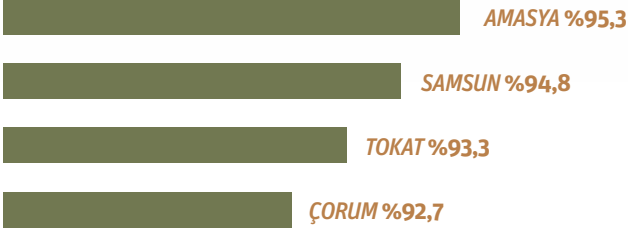
YEREL VE BÖLGESEL
DEMOKRATİK YÖNETİŞİM

www.hyd.org.tr

TEMEL EĞİTİME ULAŞIM İMKÂNLARINDAKİ EŞİTSİZLİK DEVAM EDİYOR

Amasya dışında TR83 bölgesindeki illerin tamamının okur-yazar nüfus oranı Türkiye ortalamasının altındadır. Okur-yazar toplam nüfus oranlarında, Amasya'nın 2011'de yüzde 95,3 ile ilk sırada geldiği, bunu yüzde 94,8 ile Samsun'un takip ettiği, ardından ise sırasıyla yüzde 93,3 ve 92,7 ile Tokat ve Çorum'un geldiği görülmektedir.

OKUR-YAZAR NÜFUS ORANI

4

Devlet
Üniversitesi

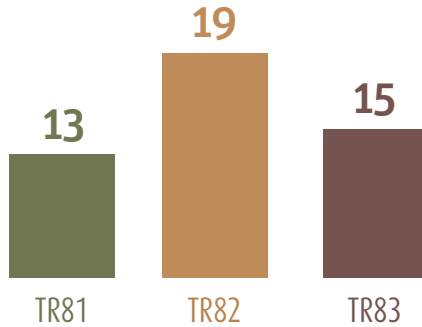
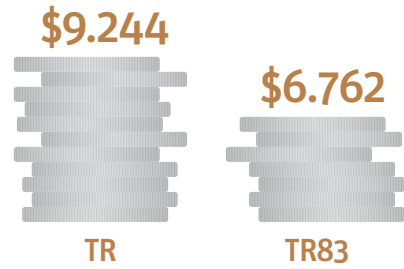
1

Vakıf
Üniversitesi

Ondokuz Mayıs Üniversitesi ise sahip olduğu 15 fakülte ve yaklaşık 40 bin öğrencisiyle Batı Karadeniz'in en büyük üniversitesidir.

BÖLGENİN BÜYÜME HIZI TÜRKİYE ORTALAMASIYLA AYNI OLMASINA KARŞIN BÖLGELER ARASI DENGESİZLİK SÜRÜYOR

Bölgenin son yıllarda kaydettiği büyüme hızı Türkiye ortalamasıyla aynı olmakla beraber, nüfusunun azalmakta olması nedeniyle kişi başına düşen gelir oranı Türkiye geneline kıyasla daha hızlı artmaktadır.

26 DÜZEY2 BÖLGESİ ARASINDA SOSYO-EKONOMİK GELİŞİMİŞLİK ENDEKSİ SIRALAMASI

YEREL VE BÖLGESEL
DEMOKRATİK YÖNETİŞİM

www.hyd.org.tr

TARIMIN EKONOMİYE KATKISI HIZLA AZALIYOR

Çarşamba ve Bafra gibi verimli ovalarıyla tarımın en önemli iktisadi faaliyet alanı olarak öne çıktığı bölge, kişi başına bitkisel üretim değeri esas alındığında tarım üretiminde Türkiye sıralamasında 6. sıradadır. Bölge, ülke içerisinde bitkisel üretim açısından iyi bir konumdadır.

Üretim miktarı yönünden,

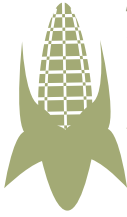
tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerde **4.**

sebze üretiminde **2.**

meyve üretiminde **16.** sırada bulunmaktadır.

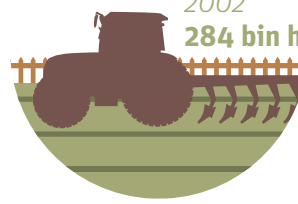

TR83'de Tarımın Payı

2004
%22,7

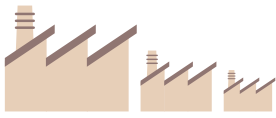

2008
%18,6

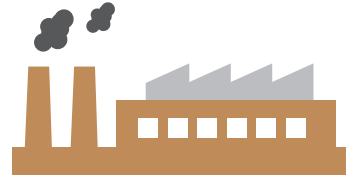
İşlenen Tarım Alanı

SANAYİ POTANSİYELLERİNİN ETKİSİ SINIRLI KALIYOR

5 Organize sanayi bölgesi

16 Küçük sanayi sitesi

Orta Karadeniz Bölgesinin tek serbest bölgesi de Samsun da yer almaktadır ve **70 milyon dolarlık** bir ticaret hacmine sahiptir.

İstanbul Sanayi Odası'nın yapmış olduğu Türkiye'nin 500 büyük sanayi kuruluşu anketi çalışmalarına göre 2012 yılında **ilk 500 sanayici arasına 4 adet, ikinci 500 sanayici arasına da 10 adet** Samsun firması girmiştir.

İHRACAT PAYI YILDAN YILA GERİLİYOR

\$459M

2008

\$445M

2011

\$427M

2012

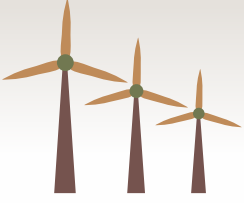
Samsun'da yapılan ihracat miktarı

2008-2011 döneminde Samsun ilinden gerçekleştirilen ihracat % -1,1 oranında küçülmüştür. Samsun'dan yapılan ihracat 2008 yılında 459 milyon ABD dolarıyken 2011 yılında 445 milyon ABD doları seviyesine düşmüştür. Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin açıkladığı 2012 ihracat rakamlarına göre bu rakam daha da düşmüş ve 2012 yılı için Samsun'dan yapılan ihracat 427 milyon ABD Doları seviyesine inmiştir.

YEREL VE BÖLGESEL
DEMOKRATİK YÖNETİŞİM

TERMİK VE HİDROELEKTRİK ENERJİYE BAĞIMLILIK, EKOLOJİK TAHRİBATI BÜYÜTME RİSKİ TAŞIYOR

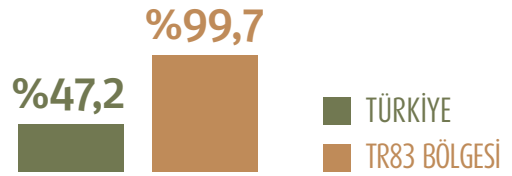

Elektrik üretim kapasitesi bakımından ise TR83 Bölgesi **11. sırada** bulunmaktadır.

Bölgede elektrik, ağırlıklı olarak hidroelektrik santrallerde üretilmektedir. Samsun yenilenebilir enerji kaynaklarından rüzgâr enerjisi potansiyeline sahip olmasına karşın bundan yeterince faydalanamamaktadır.

BÖLGE, TURİZM POTANSİYELLERİNDEN DAHA FAZLA FAYDALANABİLİR

Müzeleri ziyaret eden kişi/turist sayısının yıllar içerisinde büyük dalgalanmalar sergilemesi, bölgenin turizm potansiyelinden yeterince faydalanamadığını göstermektedir.

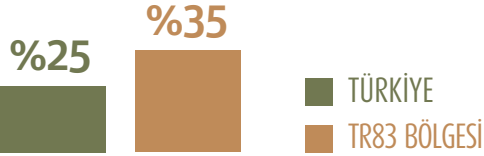

2004-2011 ARASI
KONAKLAMA TESİSİ ARTIŞI

* Turizm yatırımı belgeli konaklama tesisi yatak kapasitesi de Türkiye'de %3.3 oranında artarken Samsun'da %85.3 oranında artmıştır.

12 Müze **3** Milyon Eser **311** Arkeolojik ve Doğal Sit Alanı

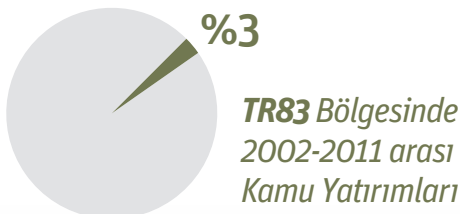
KİŞİ BAŞINA DÜŞEN GELİRDEKİ ARTIŞA RAĞMEN YOKSULLUK AZALMIYOR

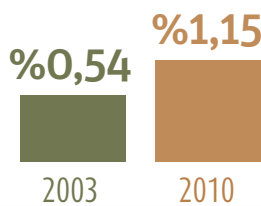
YEŞİL KARTLILARIN
TOPLAM NÜFUSA ORANI

TR83 bölgesi, diğer Düzey2 bölgeleriyle kıyaslandığında gelir dağılımının en dengesiz olduğu bölgeler arasındadır. Kişi başına düşen geliri Türkiye ortalamasının üzerinde büyümesine rağmen, gelir dağılımında düzelme kaydedememesi, ilerleyen yıllarda potansiyel bir toplumsal gerilim kaynağı olarak görülmektedir.

KAMU YATIRIMLARI TÜRKİYE GENELİNİN GERİSİNDE KALİYOR

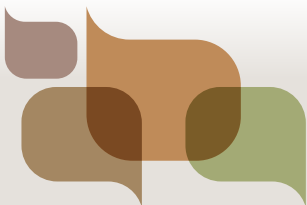

TR83 Bölgesinde
2002-2011 arası
Kamu Yatırımları

SAMSUN'UN KAMU YATIRIMLARINDAKİ
PAYI YÜKSELİŞTE

Kalkınma Bakanlığı'nın 2012 yılı verilerine göre Samsun, kamu yatırımlarından en çok pay alan bölge ilidir. 2003'te Türkiye sıralamasındaki yeri 22 iken; 2010'da 8'e yükselmiştir.

YEREL VE BÖLGESEL
DEMOKRATİK YÖNETİŞİM

www.hyd.org.tr